

РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування бакалаврського рівня»

Опитування проведене у січні –лютому 2021 року.

В анкетуванні взяли участь 18 респондентів – студентів 1-4 курсів денної та заочної форм навчання спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування бакалаврського рівня».

А. «Про дотримання принципів академічної доброчесності».

Результати аналізу анкети «Про дотримання принципів академічної доброчесності» (анкетування проходило 18 осіб) свідчать про те, що:

- Усі студенти, що пройшли анкетування, ознайомлені з «Положенням про академічну доброчесність АПСВТ»;

- Оцінюючи свій рівень плагіату при виконанні навчальних завдань (курсівих, контрольних робіт, рефератів, завдань поточного та проміжного контролю) 22,2% студентів оцінили його як «низький», 38,9% - «нижче середнього», 38,9% як «середній». Жоден з респондентів не оцінив рівень плагіату як «вище середнього» та «високий», що свідчить про розуміння студентами етичних засад освітньої та наукової діяльності та впровадження їх у своє академічне життя. Однак, активної уваги з боку академії потребує категорія респондентів із самооцінкою «середній рівень плагіату» для попередження порушень академічної доброчесної поведінки серед студентів. Серед основних причин списування здобувачі назвали «страх отримати низьку оцінку» (38,9% респондентів), «невпевненість у своїх знаннях» (61,1%), що потребує у першу чергу психологічної підтримки студентів для підвищення їх впевненості у собі та результатах навчання.

- Важливим здобутком навчального закладу, є відсутність корупції в АПСВТ, що відмічає 100% респондентів.

Б. «Оцінка якості освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування».

Результати аналізу анкети «Оцінка якості освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» бакалаврського рівня» (анкетування проходило 16 осіб) свідчать про те, що:

- Всі опитані студенти високо оцінюють процес навчання в Академії та рівень отримуваних знань і вмінь за обраною програмою («високий рівень» вказали 68,8% респондентів, «вище середнього» - 31,3% опитаних);

- Всі респонденти відзначають високий рівень актуальності освітньої програми на ринку праці («високий рівень» - 81,3%, «вище середнього» - 18,8%); оптимальність навчального навантаження (70% здобувача вищої освіти оцінюють навантаження як «оптимальне»); оптимальне співвідношення теоретичної і практичної частини підготовки на семестр

(«оптимальне співвідношення» 87,5%). 12,5% опитаних відзначили «замалу кількість годин практичної підготовки», що може пояснюватися у тому числі дистанційним форматом освітнього процесу (наприклад, офіси деяких баз практики працювали в періоди жорсткого карантину дистанційно).

- В цілому студенти високо оцінюють доступність та зрозумілість усіх складових освітньої програми та навчального процесу (розкладу, анотацій дисциплін, цілей та завдань ОП, РНП та системи оцінювання АПСВТ), оскільки більшість респондентів обирали варіант відповіді «4» або «5». Водночас слід зазначити, що деякі робочі програми, навчальні плани та цілі освітньої програми опитаним здобувачам зрозумілі на середньому рівні (варіант відповіді «3»), що може означати прогалини у знанні перебігу важливих складових освітнього процесу та освітньої програми. Так, середній рівень доступності та зрозумілості цілей освітньої програми обрало близько 6,25% респондентів, навчальних планів - 18%, робочих програм навчальних дисциплін - 12,5% здобувачів відповідно).

- Більшість студентів добре розуміють мету, цілі й очікуваних результати вивчення дисциплін (93,8% респондентів обрали відповіді «високий рівень» та «рівень вище середнього»).

- Навчальне навантаження (запропонована шкала оцінювання від 1 («недостатнє») до 5 («оптимальне»)) понад 80% опитаних студентів оцінює як «оптимальне» (оцінки «5» та «4»). Як напрямок для удосконалення звернемо увагу, що деякі студенти мають зауваження до кількості аудиторних годин на тиждень (12,5% опитаних оцінили як «середній рівень»), кількості годин самостійної роботи на тиждень (6,25% опитаних оцінили як «середній рівень»), що було пов'язано з переходом на дистанційне навчання в періоди жорсткого карантину. У відповідь на звернення студентів наразі в Академії введено змішаний формат навчання, що є оптимальним з позиції дотримання санітарно-епідеміологічних умов та забезпечення можливості студентів відвідувати аудиторні заняття в стінах навчального закладу.

- Співвідношення теоретичної та практичної частини підготовки на семестр 87,5% респондентів оцінюють як «оптимальне», 12,5% зазначають, що кількість годин практичної підготовки замала. Це може бути сигналом щодо потреби у додатковому інформуванні студентства про можливості практичної підготовки, оскільки навчальні плани підготовки бакалаврів спеціальності «Фінанси, банківська справа і страхування» містять у достатній формі практичні заняття, різні види практик, до навчального процесу систематично залучаються гостьові лектори-практики, але є студенти, які недостатньо поінформовані про наявні можливості.

- Студенти високо оцінили прозорість, зрозумілість та чесність оцінювання знань (75% відповідей – «високий рівень») та рівень педагогічної майстерності (81,3% відповідей – «високий рівень»).

- Характеризуючи залучення до участі у наукових конференціях, тренінгах, гостьових лекціях та практичних заходах, більшість респондентів обирали варіанти відповіді «4» або «5» (від 75% - для наукових конференцій,

81,3% - для інших форматів заходів). Проте деякі студенти бажають брати участь у додаткових наукових та професійних заходах частіше, оскільки обрали варіант відповіді «3» - «середній рівень залучення»).

- За оцінками студентів маємо достатньо високий рівень дотримання права на вибір навчальних дисциплін (62,5% опитаних респондентів обирають показник «високий рівень», 37,5% - «вище середнього»).

- Оцінюючи отримані практичні вміння та підвищення професійних знань під час проходження практики, 62,5% опитаних респондентів обрали показник «високий рівень» та 31,3% «вище середнього» і лише 6,25% - «середній рівень». Для підвищення результативності проходження практики, кафедра фінансів планує оновлення формату взаємодії студента, навчального закладу та бази практики шляхом впровадження інституту менторства.

- Характеризуючи рівень отримання соціальних навичок (soft skills) у процесі навчання, 100% респондентів обирали варіант «4» («високий») або «5» («дуже високий»). Освітня програма підготовки бакалаврів зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» змінюється у відповідності до вимог ринку праці та запитів студентства, що й дало змогу отримати такі високі оцінки респондентів. Так, саме завдяки пропозиціям студентства до навчального плану з 2019 року було введено дисципліни «Персональні фінанси» та «Гроші, банкінг та альтернативне фінансування».

- Пропозиції студентів, відображені у питанні «На вашу думку, які навчальні дисципліни необхідно запровадити до освітньої програми» включали впровадження курсів з фінансового планування, більшої уваги в навчальному плані фінансовим дисциплінам, що зустрічалося у пропозиціях студентів і у 2019-2020 роках. Відповідно фінансове планування вже інтегровано до навчальних планів та розкривається у курсах «Персональні фінанси», «Фінанси підприємства».

- Опитування підтвердило дефіцит живого спілкування студентів в умовах пандемії коронавірусу. Серед пропозицій щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в АПСВТ здобувачі вищої освіти зазначали: «Потрібно більше аудиторних занять, бо коронавірус зменшив можливості живого спілкування», «Через карантин не вистачає живого спілкування». Зустрічалися й пропозиції щодо пошуку нових цікавих баз практики, поширення Wi-Fi-інтернету по всій території навчального закладу, оновлення комп'ютерних класів. Пропозиції щодо оновлення матеріально-технічного забезпечення Академії вже знаходяться у пріоритетах адміністрації закладу та щороку здійснюються конкретні кроки у даному напрямку.

В. «Оцінка освітньо-інформаційного середовища студентами освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування бакалаврського рівня»

Результати аналізу анкети «Оцінка освітньо-інформаційного середовища студентами освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування

бакалаврського рівня» (анкетування пройшли 4 студенти) свідчать про те, що:

- Студенти (75 % респондентів) оцінюють доступність окремих ресурсів (освітньої програми; навчального плану; розкладів навчання; робочих програм навчальних дисциплін; навчальної і наукової літератури бібліотеки; навчально-методичних матеріалів на Moodle; веб-сайту Академії /сторінок АПСВТ/кафедр в соціальних мережах) на високому та середньому рівні, обираючи відповідь «4» («рівень вище середнього») або «5» («високий рівень»). І лише один студент відзначив середній рівень (відповідь «3») доступності окремих ресурсів АПСВТ для здобувачів освіти.

- Студенти мають у цілому достатній рівень розуміння цілей та змісту окремих ресурсів (освітньої програми; навчального плану; робочого навчального плану; індивідуального навчального плану; робочих програм навчальних дисциплін та процесу вибору навчальних дисциплін вільного вибору). Так, розуміння цілей та змісту:

а) освітньої програми 75 % опитаних оцінили на «середньому», та «вище середнього» рівнях;

б) навчального плану – 75 % студентів продемонстрували на середньому та високому рівнях;

в) робочого навчального плану – 100% респондентів засвідчили свою обізнаність на середньому та високому рівнях;

г) індивідуального навчального плану – 75% студентів засвідчили добре розуміння його цілей та мети.

Проте наявні поодинокі випадки недостатнього розуміння студентами цілей та змісту окремих ресурсів, що вказує на потребу активізації зусиль кафедри у проведенні інформаційної кампанії та виявлення й індивідуальна робота зі студентами, що мають низький рівень розуміння конкретних ключових освітніх ресурсів.

- Соціально-психологічний клімат - внутрішню атмосферу, дух АПСВТ загалом, факультету та кафедри всі респонденти схарактеризували як «позитивний, сприятливий для навчання» (80% - «5», «високий рівень», 20% - «4», «рівень вище середнього»). Найвищий рівень соціально-психологічного клімату здобувачі освіти оцінили у своїх комунікаціях з випусковою кафедрою - кафедрою фінансів. Дещо нижчими є показники, що характеризують внутрішню атмосферу в студентських групах: 75% респондентів оцінили як «позитивну» і «сприятливу» («5» та «4»), тоді як 25% студентів оцінили рівень соціально-психологічного клімату в студентській групі як «середній».

- Всі респонденти високо оцінили доступність співробітників АПСВТ, а саме: адміністрації (ректора, проректорів); декана; завідувача кафедри; бібліотекаря; викладачів; працівників навчально-методичного відділу, відділу студентського обліку та бухгалтерії; інших працівників (гуртожитку, їдальні, охорони тощо), їх готовність допомагати студентам та доброзичливе ставлення до студентів: майже всі респонденти обрали для оцінювання показник «5» («високий рівень доступності та абсолютно

доброзичливе працівників») та «4» («рівень доступності та доброзичливості працівників вище середнього»). Тільки один студент оцінив доступність співробітників бібліотеки як «середній», що може бути зумовлено переходом бібліотеки на дистанційний режим у період жорсткого карантину.

- Аналізуючи оцінювання методів навчання можна зробити висновок, що студенти задоволені наявністю у навчальному процесі інноваційних методик викладання (75% оцінок «4» та «5»), особливо цінують та підкреслюють зв'язок навчання з практикою (100% опитаних оцінили цей критерій на «4» та «5»). Однак, відмітимо потребу удосконалення ефективності моделей дистанційного навчання. Хоча всі опитувані оцінили цей показник на середньому рівні та вище, 50% студентів обрали оцінку «достатній рівень». Це вказує на те, що не всі студенти легко опанували перехід на онлайн-формати отримання знань, а тому потребують додаткової консультативної підтримки у навчальному процесі. З огляду на це, у II семестрі 2020/21 році було запроваджено очно-заочну систему навчання для студентів денної форми навчання студентів АПСВТ (за умов, що це дозволить санітарно-епідеміологічна ситуація). Також кафедра фінансів постійно аналізує ефективність застосовуваних дистанційних засобів та методів навчання, для вибору оптимальних варіантів з позиції кращого забезпечення досягнення цілей та результатів навчання в рамках освітньої програми.

- Всі респонденти відзначають високий рівень (обираючи показник «5» або «4») зрозумілості критеріїв оцінювання, прозорості оцінювання та якості сучасних методів контролю знань. В той же час є потреба підвищити рівень об'єктивності оцінювання знань та вмінь (25% студентів оцінили цей показник на «середньому рівні», що може свідчити про потребу у додатковому інформуванні студентів щодо критеріїв оцінювання).

- Оцінка студентами можливостей мобільності, а саме: конференції, семінари, стажування, програми обміну тощо (участь в наукових заходах в межах м Києва; участь в наукових заходах в межах України; участь в наукових заходах за кордоном) – в основному позитивна (50% респондентів обрали показник «4», 25% – показник «5»). 50% студентів вказали, про середній рівень можливостей для мобільності, що може означати:

- 1) студенти не можуть скористатися багатьма з програм мобільності через обмеження пандемії;
- 2) деякі студенти обізнані не про всі наявні можливості для мобільності, а також можуть мати досить вузьке її розуміння як фізичної поїздки, не відносячи до мобільності «віртуальні» заходи, організовані Академією та кафедрою фінансів.

- З результатів опитування видно, що матеріально-технічна інфраструктура АПСВТ (особливо навчальні аудиторії, читальні зали, комп'ютерна база та мультимедійні системи) в цілому на достатньому рівні, але студенти рекомендують їх подальше оновлення й покращення.

- Важливо, що студенти об'єктивно оцінюють себе як здобувачів вищої освіти, розуміючи свої здобутки та слабкі місця. Серед опитуваних відсутні студенти, що оцінюють рівень своєї підготовки низько та нижче середнього (оцінки «1» та «2»), що характеризує високий рівень задоволеності студентства у цілому результатами навчання в академії.

Кафедрою фінансів та адміністрацією АПСВТ враховано пропозиції студентів та ведеться робота щодо поширення принципів академічної доброчесності для уникнення проявів плагіату, пояснення змісту складових освітньої програми та навчального процесу й оновлення формату взаємодії студента, навчального закладу та бази практики шляхом впровадження інституту менторства.

Дякуємо студентам за висловлену думку та участь у процесах поліпшення якості підготовки здобувачів та ефективності навчального процесу!